

WYSTAWA

RYSUNKI BOTANICZNE BERNDA SCHULZA

Bernd Schulz urodził się w Berlinie, jak sam powiada, w piękną, wielkanocną niedzielę, kilkadziesiąt lat temu. Rysowaniem pasjonował się od wczesnej młodości, ale rysował wówczas głównie krajobrazy i portrety. Studiował leśnictwo w Schwerinie, a po ukończeniu studiów zaczął pracować na Uniwersytecie Technicznym w Dreźnie, najpierw na Wydziale Leśnym w Katedrze Użytkowania Lasu, a od ponad 20 lat jest pracownikiem Instytutu Botaniki na Wydziale Biologii

tej samej uczelni. Prowadzi zajęcia z zakresu anatomii i morfologii roślin, rozpoznawania roślin w stanie bezliściowym, a także z rysunku. Rośliny interesowały go już przed studiami, zaś na studiach zaczął zajmować się szczególnie drzewami i krzewami i z nimi związał swoje życie zawodowe i pasję.

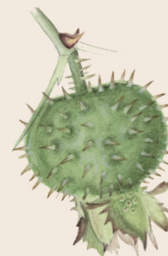
Nie kończył regularnych studiów artystycznych, ale indywidualnie dokształcał się u kilku artystów rysunku i malarstwa. Uważa, że dużo zawdzięcza Jürgenowi Parche z Hintersee w pobliżu Zalewu Szczecińskiego, który uczył go wycucia koloru, oraz rysownicze Dagmar Elsnier-Schwintowsky, która dostrzegła w nim szczególny talent do rysowania obiektów z natury, a zwłaszcza roślin. Później przez dwa lata uczęszczał do Szkoły Wyższej Sztuk Pięknych w Dreźnie na zajęcia z rysunku anatomicznego. Interesuje się nie tylko samym rysunkiem i malarstwem, ale także percepcją wizualną i psychologią.

Bernda Schulza, jako rysownika, fascynują bardzo różne obiekty, ale koncentruje się przede wszystkim na roślinach. Rysuje rośliny wyłącznie z natury, dzięki czemu często dostrzega i przedstawia

na swych rysunkach subtelne ale ważne szczegóły ich budowy, których nie da się uchwycić nawet na najlepszej fotografii. Takie bezpośrednie, wnikliwe obserwacje pozwoliły mu na skorygowanie szeregu błędnych i powielanych w literaturze informacji dotyczących morfologii roślin. W przeciwieństwie do wielu ilustratorów roślin, Bernd Schulz jest nie tylko rysownikiem ale jednocześnie botanikiem. Zawsze wie, co rysuje, toteż jego rysunki oddają nie tylko piękno przedstawianych roślin, ale również cechy botaniczne.

Autor wystawy jest znawcą drzew i krzewów rosnących dziko i uprawianych na terenie środkowej Europy, niektórym grupom poświęcił jednak szczególnie wnikliwe i bogato ilustrowane opracowania. Są to przede wszystkim derenie, trzmieliny, suchodrzewy, żylistki, a także śliwy, wiśnie, czereśnie i kilka innych rodzajów, mniej bogatych w gatunki i kultywary. Od wielu lat główny nurt prac Bernda Schulza jest związany z jego studiami nad drzewami i krzewami w stanie bezliściowym. Polegają one na dokładnej analizie budowy ich pędów, pąków, kory, blizn liściowych itd. Efektem tych prac są publikacje na temat oznaczania roślin drzewiastych w okresie zimowym. Są to: „Gehölzbestimmung im Winter“ (Schulz 1999, 2013), z blisko 1500 kolorowymi rysunkami, „Taschenatlas Knospen und Zweige“ (Schulz 2004, 2014) i klucz do oznaczania roślin drzewiastych zimą we „Flora der Gehölze“ autorstwa Roloffa & Bärtelsa (2008, 2014). Pierwsza z tych książek została wyróżniona nagrodą Niemieckiego Towarzystwa Ogrodniczego. Wspólnie z Gerdem Grossmannem napisał przetłumaczoną na język polski książkę: „Drzewa i krzewy owocowe. Cięcie i prowadzenie”. Regularnie pisuje artykuły do miesięcznika „Gartenpraxis”.

Na wystawie prezentowanych jest kilkadziesiąt oryginalnych czarno-białych i kolorowych prac publikowanych i niepublikowanych. Większość to finalne prace, wykorzystane w jego własnych naukowych i popularnonaukowych artykułach. Z uwagi na naukowe, zawodowe zainteresowania autora

figurują na nich głównie drzewa i krzewy, ich pędy, pąki, kwiaty i owoce, ale jest także kilka portretów roślin zielnych, m.in. irysów i tulipanów. Większość rysunków została wykonana techniką suchej akwareli.

Sam Bernd Schulz jest człowiekiem skromnym i podchodzi z dystansem do tego co robi; nie uważa siebie za artystę. Jak twierdzi, stara się być samokrytyczny i nie ulegać przedwczesnemu zadowoleniu. Nie ma specjalnego atelier, pracuje przy biurku, w domu lub na uczelni; wystarcza mu mikroskop, ołówki i farby. Technikę powstawania rysunku sam autor przedstawia następująco: „Zaczynam rysować twardym ołówkiem. Mierzę wszystko, najpierw oddaję większe proporcje, a następnie przechodzę do szczegółów. Jeśli chcę wykonać tylko rysunek liniowy, kończę go wykorzystując kalkę techniczną i piórko lub cienkopis. Jeśli zamierzam namalować akwarelę, także zaczynam od ołówka, ale nie rysuję cieni, tylko kształt. Cienie zaznaczam później farbami. Najpierw używam jasnej, szarej farby dla oddania kształtu i głębi. Ostatecznie, prawdziwe kolory nakładam później, mając stale nadzieję, że rośliny do końca wytrzymają....”. Na wystawie, na kilku przykładowych, zaprezentowane zostały kolejne etapy powstawania ilustracji.

Bernd Schulz pokazywał swe prace na licznych wystawach nie tylko w Niemczech, ale także poza granicami swego kraju.

**Wystawa odbywa się w budynku
Pawilonu Parkowego na terenie
Arboretum
czynna w weekendy
od 1.05 do 15.06.2014
w godzinach:
12:00 do 16:00 w soboty,
11:00 do 16:00 w niedziele,
oraz dla wcześniej zgłoszonych
grup od poniedziałku do piątku.**

**Instytut Dendrologii Polskiej Akademii Nauk
Arboretum Kórnickie
Kórnik 2014**

